

Kvalita cestou kultivace trhu

Mgr. Jan Zahálka

5 V smluvních pokut

Funkce

- Nástroj zajištění plnění povinností smluvními stranami
- Prodloužená ruka tendru

Pozor na 5 V

- **Vágnost**
- **Výši**
- **Vyváženost**
- **Vazbu na hodnocení nabídek**
- **Vztah k náhradě škody**

Moderace smluvní pokuty

§ 2051 NOZ, § 301 ObchZ

- *„soud může nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu snížit s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti“*

NS sp. zn. 31 Cdo 2273/2022:

- *„soud nezkoumá nepřiměřenost ujednání o smluvní pokutě, nýbrž nepřiměřenost konkrétního nároku na smluvní pokutu“*

Jaká byla funkce smluvní pokuty?

- **okolnosti v době sjednávání smluvní pokuty**, ale také **okolnosti, které existovaly v době porušení smluvní povinnosti**, a to vždy s **přihlédnutím k funkci** předmětné smluvní pokuty.
- **okolnosti, které vznikly později, pokud mají v předmětném porušení smluvní povinnosti původ a pokud byly v době porušení předmětné povinnosti předvídatelné**, a to opět vždy s přihlédnutím k funkci předmětné smluvní pokuty.
- zda je výše smluvní pokuty přiměřená **vzhledem k zájmům věřitele**, které byly narušeny v důsledku porušení smluvní povinnosti a měly být smluvní pokutou chráněny

Moderace smluvní pokuty II

„je třeba zkoumat nejen vlastní ustanovení a okolnosti sjednání smluvní pokuty, ale i nepřiměřenost konkrétního nároku s ohledem na to, jakým způsobem došlo k porušení smluvní povinnosti utvrzené smluvní pokutou a v jaké míře se takové porušení dotklo zájmů věřitele.“

Kultivační úloha sankcí

Směrnice, čl. 57 odst. 4 písm. g)

ZZVZ, § 48 odst. 5 písm. d)

ZVO, § 40 ods. 8 písm. a)

• „Zadavatel může vyloučit účastníka, pokud prokáže, že se účastník zadávacího řízení dopustil v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení závažných nebo dlouhodobých pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem zadávané veřejné zakázky, nebo s jiným veřejným zadavatelem, která vedla k vzniku škody, předčasnému ukončení smluvního vztahu nebo jiným srovnatelným sankcím,“

ÚOHS č. j. ÚOHS-S0414/2020/VZ-41587/2020/510/MKo:

*• „z logiky věci musí být shledáno, že **došlo k minimálně dvěma závažným nebo dlouhodobým pochybením**“*

Kultivační úloha sankcí II

ÚOHS č. j. ÚOHS-S0418/2020/VZ-41710/2020/540/PVé:

• „**Zadavatel tedy musí prokázat, že se účastník dopustil více než jednoho pochybení, že k uvedeným pochybením došlo při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem zadávané veřejné zakázky nebo při plnění dřívějšího smluvního vztahu s jiným veřejným zadavatelem, že se uvedených pochybení účastník dopustil v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení, že se jednalo o pochybení závažná nebo dlouhodobá a že tato pochybení vedla ke vzniku škody, předčasnému ukončení smluvního vztahu nebo k jiným srovnatelným sankcím. (...) pro naplnění podmínky „mnohosti“ pochybení je dostačující, pokud zadavatel prokáže, že se dodavatel v posledních třech letech před zahájením zadávacího řízení dopustil alespoň 2 závažných nebo dlouhodobých pochybení.**“

ÚOHS č. j. ÚOHS-S0253/2020/VZ-25066/2020/531/MHo:

• „**Úřad tak má za to, že závažná pochybení navrhovatele při plnění smlouvy vedla k uplatnění „jiných srovnatelných sankcí“, konkrétně přiměřené slevy z ceny díla a smluvní pokuty, neboť tyto skutečnosti představují nepříznivý následek stejně, jak tomu je v případě škody či u předčasného ukončení smluvního vztahu. (...) Na posouzení věci pak z pohledu Úřadu nic nemění ani následné uzavření dohody o narovnání, na základě níž došlo k zániku sporných práv a vzniku nového práva na uhrazení smluvní pokuty společností G4S Secure Solutions ve výši [... obchodní tajemství ...] Kč. Rozhodujícím faktem je totiž především to, že k uplatnění jiné srovnatelné sankce zadavatelem vůbec došlo, což Úřad považuje za prokázané. (...)**“

Kultivační úloha sankcí III

Jak se o tom ale dozvědět?

- Registr smluv
- Networking – dobré známosti z konference 😊
- Zeptejte se dodavatele!
 - Čestné prohlášení
 - *Nepravdivé prohlášení - § 48 odst. 2 písm. c) – „předložené údaje/doklady neodpovídají skutečnosti“*

Závěrem

- **Smluvní pokuty musí být přiměřené...okolnostem veřejné zakázky!**
- **Soudní rozhodovací praxe se vyvíjí směrem ke komplexnějšímu posouzení výše smluvní pokuty**
- **Důsledné uplatňování smluvních sankcí je jediným způsobem, jak „čistit“ trh od špatných dodavatelů**

Díky za pozornost!

Mgr. Jan Zahálka
733 547 623
jz@janzahalka.cz